

5. Юркевич Ж. Роль автентичних матеріалів у навчанні англійської мови. *Pedagogy. Theory and Practice of the Development of Technical Sciences*. С. 275-279. URL: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/02/THEORY-AND-PRACTICE-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-TECHNICAL-SCIENCES.pdf](https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/02/THEORY-AND-PRACTICE-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-TECHNICAL-SCIENCES.pdf) (дата звернення: 13.04.2026).

Кінаш Станіслав

здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник: Шенітчак В. А., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

ФОРМУВАННЯ ПИСЕМНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10 КЛАСУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ

Формування писемної компетентності учнів 10 класу є одним із важливих завдань сучасної методики навчання англійської мови, оскільки саме в старшій школі письмо набуває не лише навчального, а й комунікативного та частково академічного значення. Учні мають оволодіти вмінням будувати змістовні, структуровані, логічні й мовно коректні тексти, дотримуючись жанрових особливостей, комунікативного наміру та норм письмового мовлення. У методичних рекомендаціях Т. К. Полонської підкреслено важливість розвитку самостійності, рефлексії та здатності старшокласників удосконалювати власне іншомовне мовлення [1, с. 72–73]. На нашу думку, саме ці якості становлять підґрунтя для ефективного формування писемної компетентності, а цифрові онлайн-інструменти можуть істотно посилити цей процес, якщо використовуються не епізодично, а як частина цілісної методичної системи.

Однією з головних переваг цифрових ресурсів у навчанні письма вважаємо те, що вони дають змогу зробити процес створення тексту поетапним, прозорим і керованим. У традиційній практиці учень часто сприймає письмове завдання лише як вимогу подати готовий результат, тоді як підготовчі етапи – генерування ідей, добір аргументів, побудова логіки викладу, редагування – залишаються недостатньо організованими. Саме тому цифрові інструменти, які допомагають учневі бачити проміжні етапи роботи над текстом, є особливо цінними в 10 класі, коли старшокласники вже здатні до рефлексії, але ще потребують чіткої методичної опори. На нашу думку, ефективне формування писемної компетентності відбувається тоді, коли письмо організоване не як одноразове виконання завдання, а як послідовність взаємопов'язаних дій: планування, написання, перевірки, доопрацювання і повторного осмислення результату.

Одним із найбільш доцільних інструментів для реалізації такої поетапності є **Padlet**. Цей ресурс дає змогу організовувати колективний мозковий штурм,

накопичення ідей, групування аргументів, добір мовних засобів і взаємокоментування. У дослідженні А. К. Alhadi та А. Н. Mugaddam зазначено, що використання Padlet позитивно сприймається здобувачами освіти та може сприяти покращенню письмових умінь [2, р. 215–216, 224]. На нашу думку, методична цінність Padlet полягає не лише в інтерактивності, а передусім у можливості знизити психологічну складність письмового завдання. Учень починає роботу не з «порожнього аркуша», а з окремих смислових компонентів майбутнього тексту: думок, прикладів, аргументів, мовленнєвих кліше. Крім того, результати дослідження Е. Meletiadou дають підстави стверджувати, що використання Padlet як e-portfolio підтримує *peer feedback*, *lecturer feedback*, розвиток письма і навчальної мотивації [4, р. 67–68, 77]. У зв'язку з цим доцільним є застосовувати Padlet не лише на етапі підготовки до письма, а й для накопичення чернеток, коротких рефлексивних записів та взаємооцінювання.

Не менш перспективним інструментом є **Miro**, який, на відміну від Padlet, більшою мірою орієнтований на візуалізацію логічної структури тексту. За допомогою Miro можна створювати ментальні карти, схеми композиції, блоки аргументації, таблиці з тезами та прикладами. У праці Р. Sa-ngiamsak та О.-А. Namwong доведено, що застосування *genre-based approach* через платформу Miro позитивно вплинуло на розвиток навичок англomовного композиційного письма [5, р. 180, 183–184]. Особлива цінність Miro для учнів 10 класу полягає в тому, що цей ресурс допомагає зробити видимою внутрішню логіку тексту. Однією з типових причин недоліків у письмових роботах старшокласників є не стільки брак мовних засобів, скільки нечітка організація думки. Саме тому використання Miro є доцільним на етапі моделювання структури тексту, коли учні мають навчитися бачити взаємозв'язок між тезою, аргументом, прикладом і висновком.

Особливе місце серед цифрових онлайн-інструментів посідає **Write & Improve**, розроблений Cambridge. Цей ресурс орієнтований безпосередньо на розвиток письма, оскільки дає змогу виконувати письмові завдання, отримувати автоматичний зворотний зв'язок і повторно подавати вдосконалений варіант тексту. На офіційному сайті сервісу зазначено, що він є безкоштовним інструментом, розробленим University of Cambridge, пропонує завдання на різних рівнях, пов'язує результат із CEFR, дає автоматичний *feedback* і дозволяє знову перевіряти відредаговану версію [7]. На нашу думку, головна педагогічна перевага Write & Improve полягає в розвитку **самооцінювання**. Учень не просто отримує зовнішнє виправлення, а поступово вчиться самостійно помічати недоліки у власному письмі, співвідносити текст із вимогами завдання та оцінювати ступінь його відповідності мовним і комунікативним критеріям. Саме ця функція є особливо важливою для старшокласників, оскільки формує відповідальне ставлення до письмової роботи та вміння сприймати редагування як необхідний етап створення якісного тексту.

Крім того, Write & Improve доцільно використовувати не лише як індивідуальний інструмент самоперевірки, а і як основу для подальшої роботи на уроці. Після автоматизованого feedback учитель може організовувати вправи на аналіз типових помилок, зіставлення невдалих і вдосконалених формулювань, пояснення причин помилки, редагування окремих речень або абзаців. Такий підхід переводить роботу з ресурсом із технічного рівня на методично цінний рівень, коли учень не просто приймає запропоноване виправлення, а осмислює його і вчиться аргументувати правильний варіант. У цьому контексті важливо враховувати і ширші висновки досліджень з automated writing evaluation: такі інструменти є найбільш продуктивними тоді, коли вони включаються в цикли написання, отримання feedback і revision, а не підміняють собою викладання [6, р. 117-118, 130–131]. Саме тому Write & Improve, на нашу думку, слід розглядати як доповнення до вчительського супроводу, а не як його заміну.

Подібну роль у формуванні писемної компетентності виконує і **Grammarly**. Цей ресурс допомагає виявляти орфографічні, граматичні, пунктуаційні та частково стилістичні недоліки в англomовному тексті. У дослідженні G. Dizon і J. Gold наголошено, що Grammarly може сприяти розвитку learner autonomy та позитивно впливати на ставлення учнів до письма [3, р. 299-300, 310-312]. Grammarly є особливо корисним на завершальному етапі роботи над текстом, коли учень уже має змістово сформовану письмову роботу і потребує мовного саморедагування. Водночас принципово важливо, щоб робота з Grammarly не зводилася до механічного прийняття запропонованих змін. Значно ефективнішим є такий підхід, за якого автоматичний зворотний зв'язок стає підставою для подальшого мовного аналізу. Після використання Grammarly доцільно пропонувати учням завдання, у яких вони мають пояснити свої типові помилки, відредагувати проблемні фрагменти, порівняти початкову й остаточну версії тексту, а також обґрунтувати, чому один варіант є точнішим або доречнішим за інший. Саме така робота сприяє розвитку **самооцінювання**, оскільки учень поступово вчиться не лише помічати помилки, а й розуміти їх природу.

Отже, **Padlet, Miro, Write & Improve та Grammarly** варто розглядати як взаємодоповнювальні інструменти різних етапів формування писемної компетентності учнів 10 класу. Padlet сприяє генеруванню ідей, накопиченню матеріалу та самооцінюванню [2, р. 224; 4, р. 77], Miro допомагає візуалізувати композицію і логіку тексту [5, р. 183–184], Write & Improve забезпечує умови для самооцінювання та поетапного вдосконалення письмової роботи [6, р. 130-131; 7], а Grammarly підтримує мовне саморедагування та подальший аналіз типових помилок [3, р. 310–312]. На нашу думку, саме комплексне використання цих цифрових онлайн-інструментів є методично найбільш виправданим, оскільки воно дає змогу розвивати не лише мовну правильність, а й самостійність, рефлексію та усвідомленого вдосконалення письма. Таким чином, можна стверджувати, що цифрові онлайн-інструменти є ефективним засобом формування писемної компетентності старшокласників за

умови їх цілеспрямованого й педагогічно виваженого використання [1, с. 72–73].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Полонська Т. К. Профільне навчання іноземної мови учнів старшої школи : метод. рек. Київ : Пед. думка, 2014. 80 с.
2. Alhadi A. K., Mugaddam A. H. Use of Padlet Application in Saudi Context: Students' Perception and Classroom Application // Eurasian Journal of Applied Linguistics. 2024. Vol. 10, no. 2. P. 215–225. DOI: 10.32601/ejal.10218.
3. Dizon G., Gold J. Exploring the effects of Grammarly on EFL students' foreign language anxiety and learner autonomy // The JALT CALL Journal. 2023. Vol. 19, no. 3. P. 299–316. DOI: 10.29140/jaltcall.v19n3.1049.
4. Meletiadiou E. Using Padlets as E-Portfolios to Enhance Undergraduate Students' Writing Skills and Motivation // IAFOR Journal of Education: Undergraduate Education. 2021. Vol. 9, issue 5. P. 67–83. DOI: 10.22492/ije.9.5.04.
5. Sa-ngiamsak P., Namwong O.-A. The Effects of Using Genre-Based Approach via Miro Platform on English Composition Writing Skills // Journal of Education and Learning. 2025. Vol. 14, no. 2. P. 180–189. DOI: 10.5539/jel.v14n2p180.
6. Tang J., Rich C. S. Automated writing evaluation in an EFL setting: Lessons from China // The JALT CALL Journal. 2017. Vol. 13, no. 2. P. 117–146.
7. Write & Improve with Cambridge. URL: <https://writeandimprove.com/>

Клак Ольга

*здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник: Шепітчак В. А., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ЗАСТОСУНКІВ

Сучасна школа покликана не лише передавати знання, а й готувати учнів до повноцінного життя в умовах стрімкого розвитку суспільства. Важливим завданням освітнього процесу є формування в учнів умінь критично мислити, аналізувати й опрацьовувати значні обсяги інформації, отриманої з різних джерел, відбирати суттєве та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Традиційна освітня модель, орієнтована переважно на накопичення знань, втрачає свою ефективність. Натомість школа має навчити здобувачів освіти безперервно оновлювати знання, самостійно знаходити необхідну інформацію та продуктивно використовувати її на практиці [1].

Одним із перспективних напрямів удосконалення процесу навчання англійської мови є використання цифрових застосунків, які створюють умови для індивідуалізації навчання, інтерактивної взаємодії, багаторазового повторення лексичного матеріалу та розвитку автономного навчання. Цифрові застосунки